

w sprawie wniosku Uczelni WSB Merito w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uczelni WSB Merito w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie jednolitych studiów magisterskich profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.814.120.2023.2.MG

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 706/2023 z dnia 7 września 2023 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uczelni WSB Merito w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.814.120.2023.2.MG

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Uczelni WSB Merito w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uczelni WSB Merito w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie jednolitych studiów magisterskich profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.814.120.2023.2.MG nie uzasadniają zmiany opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 706/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 września 2023 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. W przypadku niektórych efektów uczenia się w zakresie wiedzy stwierdza się znaczną ich ogólnikowość oraz nieprecyzyjnie określony zakres treściowy, jak np. PSJ_W05 „absolwent zna i rozumie: w pogłębionym zakresie reguły i prawidłowości funkcjonowania jednostki oraz normy i wartości organizujące życie społeczne człowieka”, PSJ_W10 „absolwent zna i rozumie: zastosowanie dorobku psychologii w instytucjach, w szczególności gospodarczych i społeczno-kulturalnych” lub PSJ_W06 „absolwent zna i rozumie: rodzaje, sposoby tworzenia i funkcjonowania relacji społecznych oraz narzędzia komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej”. Duża liczba efektów uczenia się w zakresie wiedzy została sformułowana niezwykle lakonicznie, jak np. PSJ_W01 „absolwent zna i rozumie: szczegółową budowę i funkcję organizmu człowieka oraz biologicznych podstaw zachowania”, PSJ_W03 „absolwent zna i rozumie: właściwości i funkcjonowanie procesów poznawczych oraz emocjonalno-motywacyjnych”, PSJ_W04 „absolwent zna i rozumie: w pogłębionym zakresie teorii i koncepcje osobowości, ich założenia i tezy”, PSJ_W15 „absolwent zna i rozumie: w pogłębionym stopniu różnice

indywidualne między ludźmi w zakresie inteligencji, osobowości i temperamentu”. Dotyczy to także efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Przykładem ogólnikowych i niejasnych efektów uczenia się są następujące efekty: PSJ_U13 „absolwent potrafi prognozować kierunek zmian dostrzegając związki przyczynowo - skutkowe w praktycznej działalności psychologicznej”.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że przeanalizowano efekty uczenia się pod kątem wskazanych uwag i dokonano ich uszczegółowienia. Skorygowane efekty uczenia się wraz z programem studiów i kartami zajęć zostały uchwalone przez Senat uczelni (załącznik nr 1 uchwała Senatu nr 95/2023 z dnia 27 września 2023 r., opinia Samorządu Studentów - załącznik 1a, Tabela nr 1. Poprawione kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku psychologia, jednolite studia magisterskie, profil praktyczny.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, jednak nie niwelują one istoty zarzutu. Dokonano zmian w zakresie zapisów efektów uczenia się, ale sposób sformułowania efektów uczenia się świadczy nadal o ich nieprecyzyjnym odniesieniu do dyscypliny, do której przypisano kierunek studiów, np. PSJ_W01 „Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu zastosowanie biologicznych podstaw zachowania człowieka w rozwiązywaniu problemów praktycznych” (nie wiadomo, jakich problemów praktycznych); PSJ_W03 „Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcie emocji i motywacji oraz procesów poznawczych, teorie wyjaśniające, sposoby badania, a także możliwości wykorzystania ich w rozwiązywaniu problemów praktycznych” (nie wiadomo, jakich problemów praktycznych); PSJ_W04 „Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu teorie i koncepcje osobowości, rolę osobowości w wyjaśnianiu zachowań człowieka oraz sposoby badania, a także możliwości wykorzystania ich w rozwiązywaniu problemów praktycznych” (nie wiadomo, jakich problemów praktycznych); PSJ_W08 „Absolwent zna i rozumie metody psychometrii, w tym w zakresie konstruowania narzędzi pomiaru oraz adaptacji kulturowej testów” (nie wiadomo jakich testów, brak odniesienia do dyscypliny); PSJ_W15 „Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcie różnic indywidualnych, ich rolę w wyjaśnianiu zachowań człowieka oraz sposoby ich badania a także możliwości wykorzystania tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych” (nie wiadomo, jakich problemów praktycznych); PSJ_U05 „Absolwent potrafi nawiązywać kontakty i budować relacje społeczne z innymi osobami w postępowaniu diagnostycznym i oddziaływaniu pomocowym” (nie wiadomo, jaka diagnoza); PSJ_U06 „Absolwent potrafi w pogłębionym zakresie hierarchizować własne cele, nadając im rangę oraz oceniać, planować i realizować własną aktywność diagnostyczną i pomocową” (jw.); PSJ_K02 „Absolwent jest gotów do podejmowania badań diagnostycznych, wdrożeniowych oraz oddziaływań pomocowych” (nie wiadomo, jakich badań diagnostycznych i pomocowych). Odwołanie się przez Uczelnię w powyższych założeniach do nieokreślonej praktyki, czy też nieokreślonej diagnozy i pomocy, powoduje, że wskazane efekty uczenia się nie odnoszą się do psychologii. Nadal są efekty uczenia się, które wymagają przeformułowania, ponieważ w obecnej postaci nie pozwalają na skuteczne weryfikowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, czyli sprawdzanie i ocenianie osiągnięcia efektów uczenia się.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

2. Efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych zajęć stanowią w bardzo licznych przypadkach powtórzenie efektów uczenia się zakładanych dla kierunku. Brak specyficznych efektów uczenia się przypisanych do zajęć stanowi czynnik w istotnym stopniu utrudniający stworzenie skutecznego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni poinformowała, że dokonano zmian zapisów efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć. Doprecyzowano ich sformułowania tak aby nie sugerowały powtórzenia zapisów dla kierunkowych efektów uczenia się i były specyficzne dla danych zajęć. Ponadto, dokonano korekty poprzez uszczegółowienie metod weryfikacji uczenia się. Skorygowane karty zajęć stanowią załącznik nr 2.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, jednak nie niwelują one istoty zarzutu. Nadal istnieją efekty uczenia się zakładane dla zajęć, które w zasadzie są powtórzeniem efektów kierunkowych (np. kierunkowy efekt uczenia się w zakresie wiedzy PSJ_W16: „Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu funkcjonowanie człowieka i jego rozwoju w ciągu życia oraz prawidłowości i różnice w odniesieniu do wybranych struktur społecznych, środowisk i instytucji; jak również ich biologiczne, społeczno-kulturowe, filozoficzne i humanistyczne źródła oraz konteksty, w tym związane z dylematami współczesnej cywilizacji” został powtórzony dla zajęć z *psychologii rozwoju człowieka w cyklu życia* PsJ_KO_PRC_W01: „Student charakteryzuje funkcjonowanie człowieka w kontekście jego rozwoju w ciągu życia oraz prawidłowości i różnice w odniesieniu do wybranych struktur społecznych, środowisk i instytucji; jak również ich biologiczne, społeczno-kulturowe, filozoficzne i humanistyczne źródła”. Występuje schematyczność definiowania efektów uczenia się w zakresie różnych zajęć (np. PsJ_KO_PM_K01: „Student docenia znaczenie psychologii międzykulturowej dla rozwoju jednostki i kształtowania więzi w społeczeństwie”; PsJ_KO_PEiRK_K02: „Student docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki, edukacji i rozwoju kompetencji oraz prawidłowych więzi w środowiskach społecznych”; PsJ_KO_PPR_K02: „Student docenia znaczenie psychologii pracy dla rozwoju jednostki w jej miejscu pracy i prawidłowych więzi z jej środowiskiem społecznym”; PsJ_KO_PP_K01: „Student docenia znaczenie nauk psychologicznych, w tym psychologii poznawczej dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych”; PsJ_KO_WWŚ_K02: „Student docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych w obliczu wyzwań współczesnego świata”). Pojawia się asymetria między wskazanymi dla zajęć treściami programowymi a efektami uczenia się. Treści programowe nie są odzwierciedlone w efektach uczenia się, np. zajęcia *różnorodność w miejscu pracy* – jedyny efekt uczenia się w obszarze wiedzy: PSJ_SO_RwMP_W01: „Student wyjaśnia zastosowanie i znaczenie różnorodności w miejscu pracy w instytucjach, w szczególności gospodarczych i społeczno-kulturalnych”; *psychologia społeczna* – efekt z obszaru wiedzy: „Student charakteryzuje tło psychologiczne ludzkich postaw w różnych okolicznościach i warunkach życia prywatnego oraz zawodowego” i umiejętności: „Student identyfikuje czynniki psychologiczne w kontekście

zasad wychowania, uczenia się i kierowania ludźmi”. Treści programowe są znacznie szersze niż wskazane efekty uczenia się. Niektóre efekty uczenia się są zdefiniowane nieadekwatnie do zajęć i wskazanych treści programowych (np. *interwencja i pomoc psychologiczna* PsJ_KO_NP_W01: „Student opisuje zasady budowy i funkcji mózgu i organizmu człowieka w zakresie właściwym dla psychologii oraz analizuje zagadnienia z neuropsychologii”). Efekty uczenia się zakładane dla zajęć nie są specyficzne, niekiedy sformułowane są ogólnikowo, w sposób nie wskazujący na wiedzę, umiejętności i kompetencje specyficzne dla subdyscypliny czy działu psychologii, np. *psychologia ekonomiczna* PsJ_KO_PE_W02: „Student w pogłębionym stopniu rozpoznaje reguły i prawidłowości funkcjonowania jednostki w obszarze zainteresowań psychologii ekonomicznej, zna normy i wartości mające wpływ na podejmowane decyzje i zachowania w tym zakresie”; zajęcia *psychologia społeczna* PsJ_KO_PS_U02: „Student dostrzega mechanizmy funkcjonowania człowieka w różnych sytuacjach”; PsJ_KO_PS_K02: „Student jest gotowy do inicjowania działań w środowisku społecznym”; *psychologia osobowości* PsJ_KO_OS_K02: „Student dokonuje krytycznej oceny działań własnych oraz jest gotowy do przyjmowania odpowiedzialności za skutki swoich działań i ich korygowania”; *psychologia różnic indywidualnych*: PsJ_KO_PRI_W01 „Student w pogłębionym stopniu analizuje i interpretuje kluczowe teorie i koncepcje osobowości, ich założenia i tezy”; *praktyka zawodowa* PsJ_KO_PZ_W01: „Student prezentuje wiedzę psychologiczną zdobytą w trakcie studiów, realizując zadania w miejscu odbywania praktyki”.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

3. Nie jest spełniony warunek określony w §3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, a zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i deklarowanej przez Wnioskodawcę w sylwetce absolwenta. Z analizy sylabusów oraz harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przyporządkowano mniej niż 50% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Analiza informacji zawartych w sylabusach licznych zajęć nie potwierdza zasadności włączenia ich do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Przykładem mogą być zajęcia *psychologia międzykulturowa*. W sylabusie dla tego przedmiotu nie zamieszczono żadnej informacji o specyficznych dla wykonywania zawodu psychologa umiejętnościach, które będą ćwiczone w trakcie zajęć pod nadzorem nauczyciela. Analiza treści merytorycznych przewidzianych do realizacji w ramach tych zajęć także nie wskazuje na możliwość włączenia tych zajęć do grupy zajęć kształtujących kompetencje praktyczne. Jako metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla tych zajęć wybrano: test (dla wykładu), kolokwium i aktywność na zajęciach (dla ćwiczeń). Podobnymi przypadkami są zajęcia: *psychologia ekonomiczna*, *psychologia poznawcza*. W przypadku innych zajęć dodatkową metodą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się jest niesprecyzowana bliżej prezentacja multimedialna, której przygotowanie przewidziano w ramach pracy samodzielnej studenta. Nie zmienia to jednak faktu, że istnieją uzasadnione wątpliwości dotyczące zasadności włączenia takich zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

specyficzne dla zawodu psychologa. Przykładem takich zajęć mogą być zajęcia *psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia, psychologia różnic indywidualnych oraz psychologia emocji i motywacji*. Innym przykładem są zajęcia *psychologia przedsiębiorczości i innowacji*. Uzasadnieniem dla uwzględnienia tych zajęć na liście zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest wykorzystanie studium przypadku jako metody weryfikacji efektów uczenia się. Jednak i w tym przypadku jest to aktywność studenta realizowana w ramach jego pracy samodzielnej, co oznacza, że nie będzie ona wykonywana pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wskazała, że ogromną wagę przykładła do realizacji zajęć ćwiczeniowych tak, aby kształtowały umiejętności praktyczne. Uzupełniono opis wskazanych zajęć, aby lepiej przedstawić ich praktyczny charakter. W prezentowanym programie studiów, ukierunkowanym na realizację zakładanych efektów uczenia się zwrócono uwagę na pogłębianie wiedzy o współczesnych aspektach życia społecznego oraz rozwijania umiejętności i kompetencji niezbędnych do efektywnego funkcjonowania w dynamicznym, wielokulturowym i globalnym środowisku. Przykładem takiego podejścia jest uwzględnienie m.in. zakresu zagadnień z psychologii międzykulturowej. Zajęcia te pozwalają studentom wspierać rozwój umiejętności i kompetencji, które są im niezbędne w realizowaniu zadań i nawiązywaniu relacji w zróżnicowanym kulturowo środowisku akademickim naszej Uczelni, która jest otwarta na wielokulturowość i umiędzynarodowienie. Zdobycie wiedzy z zakresu psychologii międzykulturowej jest niezbędne do praktycznego przygotowania przyszłego psychologa do kontaktów zawodowych z przyszłymi klientami, którzy mogą wywodzić się, nawet na terenie samej Polski, ze zróżnicowanych kulturowo środowisk. Tematyka międzykulturowa i przyswajanie najnowszych wyników badań oraz udział w zróżnicowanych kulturowo zespołach studenckich uzupełniają w sposób naturalny wymóg „specyficznych dla wykonywania zawodu psychologa umiejętności, które będą ćwiczone w trakcie zajęć pod nadzorem nauczyciela”. Inteligentne przetwarzania treści, utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, krytyczna oceny posiadanych kompetencji, przyjmowania zachowań empatycznych w kontakcie z drugim człowiekiem oraz zdolność samodzielnego poszerzania wiedzy i własnych umiejętności nie zawsze muszą być ćwiczone metodycznie poprzez dobrane formalne metody kształcenia, ale mogą być kształtowane poprzez rozbudzanie ciekawości, otwartość na drugiego człowieka, także pochodzącego z innego kręgu kulturowego, rozwijanie wrażliwości i empatii w zróżnicowanym kulturowo środowisku akademickim. Te cele rozwojowe przyszłego psychologa znajdują bardzo dobry rezonans właśnie podczas proponowanych studentom zajęć z psychologii międzykulturowej. W sytuacji, kiedy kształcenie odbywa się w środowisku izolacji kulturowej konieczne jest wprowadzenie szczególnych metod ćwiczenia tych umiejętności i kompetencji, natomiast w warunkach naszej Uczelni – otwartej, empatycznej i wielokulturowej poprzez swoją masowość i przyjazność – naturalnymi metodami rozwijania wspomnianych umiejętności i kompetencji jest współpraca w zespołach studenckich, dyskusje na tematy podejmowane w ramach tego przedmiotu, prezentowanie konkretnych, autentycznych, zanurzonych w danej kulturze, studiów przypadków. Uwaga zawarta w sformułowaniu: „W przypadku innych zajęć dodatkową metodą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się jest niesprecyzowana bliżej prezentacja multimedialna, której przygotowanie przewidziano w ramach pracy samodzielnej studenta” jest słuszna, wynika z użytego przez zespół przygotowujący wniosek, skrótu

myślowego. W praktyce Uczelni i w wymogach zajęć realizowanych na wszystkich kierunkach poprzez sformułowanie „prezentacja” rozumie się nie prezentację w programie Power Point (lub analogicznym), ale prezentację jako prezentowanie ostatecznego efektu studiów literatury zajęć, analizy studiów przypadku, analiz danych zastanych, analiz materiałów multimedialnych, czyli efektu uczenia się osiągniętego zarówno w ramach pracy na zajęciach, w kontakcie z wykładowcą, pracy w zespołach studenckich, jak i pracy własnej studenta (ta dotyczy jedynie ostatecznego opracowania zgromadzonego materiału w formie utrwalonej, np. jako zapis pracy – dokumentu niezbędnego do weryfikacji efektów uczenia się, zakładanych dla przedmiotu, np. na platformie Moodle. W przygotowanej przez nas koncepcji kształcenia psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia, psychologia różnic indywidualnych oraz psychologia emocji i motywacji, a także psychologia przedsiębiorczości i innowacji są zajęciami, które nie tylko kształcą ogólne umiejętności praktyczne, niezbędne w zawodzie psychologa, ale są jednymi z najważniejszych zajęć w dobie aktualnych problemów społecznych, kulturowych i cywilizacyjnych. To właśnie w sytuacji problemów związanych z rozwojem osobistym, kształceniem i wychowaniem dzieci, opieką nad osobami starszymi koncentrują się problemy nas wszystkich. Konieczność wielokrotnej niekiedy zmiany zawodu, rozwijania kreatywnego myślenia i innowacyjnego podejścia do kariery zawodowej oraz zabezpieczenia bytu są autentycznymi potrzebami rozwojowymi współczesnego pokolenia nie tylko Polaków, ale Europejczyków i mieszkańców innych kontynentów. Współczesny psycholog powinien więc rozumieć mechanizmy rynkowe i wymagania kompetencyjne stawiane współczesnym przedsiębiorcom, menedżerom i pracownikom różnorodnych organizacji, ponieważ to właśnie z tych środowisk wywodzą się i pochodzić będą klienci psychologów. Takie zajęcia, jak wspomniane przez Komisję psychologia różnic indywidualnych oraz psychologia emocji i motywacji jako budzące „uzasadnione wątpliwości dotyczące zasadności włączenia takich zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne specyficzne dla zawodu psychologa” są, zdaniem Wnioskodawcy niezbędne do przekazania studentom praktycznej wiedzy, rozwinięcia kompetencji i umiejętności, które są niezbędne w procesie edukacji psychologicznej. Bez znajomości podłoża różnic międzyosobniczych, powstawania oraz prawidłowego i zaburzonego rozwoju sfery emocjonalnej oraz rozumienia podłoża samomotywacji i motywowania innych w różnych warunkach zadaniowych nie można nie tylko wykonywać zawodu psychologa, ale prawidłowo i w sposób w pełni świadomy wykonywać wielu innych zawodów, związanych z funkcjonowaniem w środowisku społecznym, niesieniem wsparcia w rozwoju i realizacji wszelkiego rodzaju zadań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. We współczesnym świecie dyskusje nad osobowością, temperamentem, różnicami i indywidualnymi preferencjami przestały być dyskusjami czysto teoretycznymi, akademickimi i wynikającymi z krytycznej analizy dorobku różnych szkół filozoficznych i psychologicznych, ale stały się niezbędne do rozwijania inteligencji emocjonalnej i kultury współżycia społecznego. Z tego powodu Uczelnia uznaje włączenie wielu tych zajęć do kanonu kształcenia praktycznego psychologów XXI wieku. Ponowna analiza kart zajęć oraz modyfikacja części treści programowych, wykorzystywanych metod dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, a w szczególności umiejętności praktycznych pozwoliły na wyznaczenie wskaźnika udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Uczelnia przedstawiła Tabelę nr 2 - Zajęcia praktyczne.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, jednak nie niwelują one istoty zarzutu. Dokonano korekty sylabusów zajęć w zakresie treści programowych, metod dydaktycznych i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Wskaźnik udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, podany przez Uczelnię, wynosi 59% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Pomimo dokonanej korekty nadal uzasadniony jest jednak zarzut o braku podstaw do włączenia niektórych zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Wnioskodawca argumentuje swoje stanowisko koniecznością „rozwijania umiejętności i kompetencji niezbędnych do efektywnego funkcjonowania w dynamicznym, wielokulturowym i globalnym środowisku”. Te argumenty są zasadne. Prezydium PKA nie kwestionuje takiej konieczności i dążenia do kształtowania umiejętności praktycznych podczas takich zajęć jak *psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia*, *psychologia międzykulturowa*, *psychologia różnic indywidualnych*, *psychologia poznawcza*, *psychologia ekonomiczna*. Wnioskodawca podaje, że „zajęcia te pozwalają studentom wspierać rozwój umiejętności i kompetencji, które są im niezbędne w realizowaniu zadań i nawiązywaniu relacji w zróżnicowanym kulturowo środowisku akademickim Uczelni, która jest otwarta na wielokulturowość i umiędzynarodowienie”. Jednakże, jeżeli zajęcia mają wspierać rozwój umiejętności to – zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów – należy określić jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów. Podane przez Wnioskodawcę „rozbudzanie ciekawości, otwartość na drugiego człowieka (...) czy rozwijanie wrażliwości i empatii” przez „Uczelnię otwartą, empatyczną i wielokulturową” nie spełnia warunku określonego we wskazanym rozporządzeniu. Ciekawość czy wrażliwość nie są umiejętnościami. Brakuje zatem spójności pomiędzy w/w argumentacją Uczelni, a deklaracją wyrażoną w sylabusach zajęć na temat kształtowania umiejętności praktycznych. Analiza informacji zawartych w sylabusach nadal wskazuje, że Wnioskodawca nie wykazuje umiejętności praktycznych kształtowanych w ramach poszczególnych zajęć. Na przykład w ramach zajęć *psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia* podano, że podczas ćwiczeń nastąpi „praktyczne zastosowanie wiedzy na temat rozwoju człowieka: - indywidualne doświadczenia życiowe i ich wpływ na rozwój, - podstawowe problemy w poszczególnych okresach życia człowieka”, natomiast Wnioskodawca nie podaje na czym ma polegać „praktyczne zastosowanie wiedzy”, jakie czynności praktyczne będą wykonywać studenci w celu kształtowania umiejętności praktycznych. Wskazane metody dydaktyczne podczas ćwiczeń obejmują dyskusję dydaktyczną, pracę w grupach, prezentację oraz omówienie wybranego przez studenta etapu rozwoju. Prezentacja, rozumiana przez Wnioskodawcę jako „prezentowanie ostatecznego efektu studiów literatury zajęć, analizy studiów przypadku, analiz danych zastanych, analiz materiałów multimedialnych, czyli efektu uczenia się osiągniętego zarówno w ramach pracy na zajęciach, w kontakcie z wykładowcą, pracy w zespołach studenckich, jak i pracy własnej studenta (ta dotyczy jedynie ostatecznego opracowania zgromadzonego materiału w formie utrwalonej, np. jako zapis pracy – dokumentu niezbędnego do weryfikacji efektów uczenia się, zakładanych dla zajęć, np. na platformie Moodle” nie spełnia warunku określonego § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, ponieważ nie dotyczy zajęć kształtujących umiejętności praktycznych. Odpowiedź jest próbą przekonania, że Uczelnia dąży do „rozwinięcia kompetencji i umiejętności, które są niezbędne w procesie edukacji psychologicznej”, że Uczelnia uznaje „włączenie wielu zajęć do

kanonu kształcenia praktycznego psychologów XXI wieku”, ale w kartach zajęć nie podano w jaki sposób, podczas zajęć włączonych do wskaźnika udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, nastąpi rozwijanie takich umiejętności. Ponadto Wnioskodawca nie wykazał, że studenci będą wykonywać ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej psychologa.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

4. Dla praktyk zawodowych nie sformułowano prawidłowo efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Treść efektów uczenia się sformułowanych dla różnych semestrów jest w wielu przypadkach identyczna lub niemal identyczna. Ponadto nie wskazano także specyficznych umiejętności praktycznych, które realizacja zajęć pozwoli osiągnąć lub zadań, które student powinien zrealizować w trakcie odbywania praktyki. W efekcie nie jest możliwe określenie, jakie umiejętności praktyczne ma opanować student po odbyciu praktyki zawodowej i jakie zadania profesjonalne jest zobowiązany w trakcie praktyki realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. W związku z tym niemożliwe jest sprawdzenie, czy student osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk, a tym samym zaliczenia mu praktyk zawodowych. Nie przedstawiono także precyzyjnie procesu semestralnego rozliczania praktyk zawodowych.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że skorygowane zostały karty praktyk zawodowych (załącznik nr 2). Rozszerzono w nich i uszczegółowiono opisy zadań, które student realizuje w trakcie praktyk na poszczególnych semestrach studiów oraz wskazano specyficzne umiejętności praktyczne, które student ma zdobyć w ramach praktyki. Uwzględniono gradację i podnoszenie poziomu trudności narastająco na kolejnych semestrach. Uszczegółowiono przypisane do zajęć efekty uczenia się, które ma osiągnąć student w trakcie praktyk w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych tak aby jasno wynikało, że skorelowane są z zadaniami praktycznymi realizowanymi podczas praktyk. Efekty przypisane do zajęć na poszczególnych semestrach zróżnicowano ze względu na specjalność, którą wybiera student: *psychologia społeczna lub psychologia pracy i organizacji*. Ponadto rozdzielono sylabusy praktyk na semestrach VII, VIII, IX i X aby efekty uczenia się były powiązane z wyborem specjalności. W trakcie trwania studiów, student zobowiązany jest do zaliczenia praktyk zawodowych, których celem jest przygotowanie do praktycznego wykorzystania zdobytych w trakcie kształcenia: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz osiągnięcie założonych efektów uczenia się. O zaliczeniu praktyk zawodowych decyduje opiekun merytoryczny praktyk na podstawie przedstawionych przez studenta i potwierdzonych przez praktykodawcę dokumentów, takich jak: porozumienie trójstronne między studentem, uczelnią a instytucją, w której odbywa praktyka; dziennik praktyk oraz zaświadczenie o odbytych praktykach, w którym są szczegółowo określone efekty uczenia się.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu od strony merytorycznej i formalnej. Dokonano korekty sylabusów praktyk zawodowych. Aktualnie są opracowane

karty dla każdego semestru, w którym studenci odbywają praktyki (po 160 godzin w semestrach 5, 6, 7, 8, 9, 10). Efekty uczenia się są zróżnicowane i świadczą o odmiennych w poszczególnych semestrach działaniach podejmowanych podczas praktyk. Również podane treści programowe dla praktyk w kolejnych semestrach są odmienne i świadczą o pogłębianiu przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dokonane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie uchwały Senatu Uczelni. Prezydium PKA zwraca jednak uwagę, iż założenia i cele kształcenia w ramach praktyk zawodowych w znacznej części pokrywają się, nie są zróżnicowane w zależności od specjalności, którą wybierają studenci i semestru studiów. Należałoby je dopracować pokazując oczekiwany progres w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

5. Dobór miejsc odbywania praktyk zawodowych nie gwarantuje prawidłowej ich realizacji. Część z podmiotów ma siedzibę poza Warszawą. Czasem w znacznym oddaleniu (np. Radom, Poznań, Kraków, Skierniewice). Po drugie, wśród instytucji i podmiotów, których deklaracja zostały załączone do wniosku znalazły się bardzo różne podmioty reprezentujące bardzo odmienne branże (bankowość, ubezpieczenia, logistyka, hotele, administracja państwowa, firmy konsultingowe, firmy organizujące szkolenia). Do przedstawionych deklaracji współpracy nie dołączono informacji czy w podmiotach tych jest zatrudniony psycholog, który mógłby sprawować opiekę merytoryczną nad przebiegiem praktyk studenckich i posiadałby wystarczające kompetencje by rzetelnie weryfikować osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla zajęć *praktyka zawodowa*. Przykładowo, jednym z podmiotów jest firma LeasingTeam Group, która zadeklarowała możliwość odbycia praktyk przez 30 studentów rocznie. Nie przedstawiono informacji o liczbie zatrudnionych w jednostce psychologów, którzy nadzorowaliby merytorycznie przebieg praktyk zawodowych studentów kierunku psychologia i weryfikowaliby osiągnięcia przez nich efektów uczenia się. Podobny problem dotyczy licznych innych podmiotów deklarujących możliwość odbycia praktyk zawodowych studentów kierunku psychologia.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że dobrano miejsca praktyk, które zlokalizowane są nie tylko w Warszawie. Wynika to z faktu, że wielu studentów na kierunkach realizowanych obecnie w Uczelni WSB Merito pochodzi nie tylko z Warszawy, ale z terenu Mazowsza, województw ościennych i Polski. Ci studenci bardzo chętnie wybierają miejsca praktyk zlokalizowane bliżej ich domów rodzinnych, decydując się odbywać praktyki w czasie wakacji. Jest to duże ułatwienie dla naszych studentów, a propozycja miejsc odbywania praktyk poza miastem stołecznym jest odpowiedzią na ich potrzeby. Do wniosku dołączony został wykaz instytucji z różnych branż, które deklarują przyjęcie na praktyki zawodowe studentów wnioskowanego kierunku. Studenci będą mieli możliwość wyboru miejsca odbywania praktyki w zależności od obranej specjalności, zainteresowań, indywidualnych potrzeb i planów rozwojowych. W wyborze miejsca praktyk służą wsparciem pracownicy Biura Karier i praktyk, menedżer kierunku, opiekun studentów, możliwe jest także skorzystanie przez studentów z doradztwa zawodowego oraz rozmowy z psychologiem z uczelnianej poradni psychologicznej. Każda ze wspomnianych we wniosku instytucji została sprawdzona i zweryfikowana przez Biuro Karier i Praktyk, także ze względu na kryterium liczby

zatrudnionych w niej psychologów, którzy będą nadzorować merytorycznie przebieg praktyk zawodowych oraz weryfikować osiągnięcia przez studentów psychologii efekty uczenia się, przewidziane dla praktyk zawodowych. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono tabelę, w której znajduje się wykaz instytucji wraz z liczbą psychologów, pełniących funkcję opiekunów merytorycznych praktyk realizowanych przez studentów kierunku psychologia. Wykaz instytucji będzie sukcesywnie uzupełniany w wyniku prowadzonego przez Biuro Karier i praktyk monitoringu potrzeb studentów powiązanych z procesem planowania i realizacji praktyk zawodowych, uwzględniać będzie także wspomniany kontekst preferowanego terytorialnie przez studenta miejsca odbycia praktyki.

Uczelnia pozyskała łącznie 44 instytucje do współpracy w zakresie realizacji praktyk na kierunku psychologia. Znaczna ich część zatrudnia osoby z wykształceniem psychologicznym (20 instytucji). Wykazane 20 instytucji zatrudnia łącznie 106 psychologów i deklaruje 149 miejsc praktyk, co zabezpiecza miejsca praktyk w systemie rotacyjnym dla minimum 250 studentów Psychologii (rok 3, 4 i 5). Pozostałe Deklaracje od 24 instytucji, to organizacje, które są gotowe przyjąć na praktyki zawodowe studentów obydwu specjalności w zakresie psychologii pracy i organizacji i/lub psychologii społecznej, deklarując zabezpieczenie opiekunów praktyk, którzy są zatrudnieni w działach: HR na stanowiskach: dyrektor/kierownik/menadżer/główny specjalista.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu od strony merytorycznej i formalnej. Zaprezentowano deklaracje 45 instytucji, w których studenci będą mogli odbywać praktyki zawodowe. W deklaracjach, podpisanych w okresie od 18 listopada 2022 r. do 26 września 2023 r., wskazano liczbę studentów, którzy mogą być przyjęci na praktyki zawodowe. Placówki zlokalizowane są w różnych miejscowościach (również odległych od Warszawy, np. w Poznaniu, Krakowie, Rzeszowie, Radomiu, Skierniewicach), ale 28 z nich ma swoje siedziby w Warszawie. Wnioskodawca podaje, że instytucje, które zadeklarowały przyjęcie studentów na praktyki zawodowe w Warszawie zabezpieczają realizację praktyk dla 130 studentów (liczba ustalona na podstawie deklaracji dołączonych do wniosku wynosi 160). Na tej podstawie należy uznać, że Uczelnia zabezpiecza miejsca odbywania praktyk zawodowych dla wszystkich studentów planowanych na 3, 4 i 5 roku studiów. Prezydium PKA zwraca jednak uwagę, że specyfika działalności niektórych fundacji czy firm nasuwa wątpliwości wobec możliwości osiągnięcia przez studentów na kierunku psychologia zakładanych efektów uczenia się. Do takich zaliczyć należy Hellmann Worldwide Logistic Polska, która – jak podaje Wnioskodawca - jest „jednym z największych międzynarodowych dostawców usług logistycznych (...). Oferują odpowiednie rozwiązania dla różnorodnych wymagań logistycznych klientów stawiając na nowoczesne usługi informatyczne, zapewniające maksymalną transparentność i większą wydajność łańcuchów dostaw. Osoba będąca po psychologii może rozpocząć karierę w obszarze HR, w ramach którego może poznawać procesy związane z wybranym podobszarem, np. rekrutacja, onboarding, szkolenia”. Ponieważ praktyki zawodowe nie dotyczą absolwentów, a studentów psychologii należy rozważyć zasadność wyboru takiej placówki na miejsce realizowania praktyk zawodowych przez studentów psychologii. Wątpliwość wzbudza także deklaracja Akademickiego Centrum Pomocy Psychologicznej WSB Merito Warszawa, które świadczy pomoc psychologiczną wyłącznie online.

Niezależnie od powyższych wątpliwości Uczelnia zabezpiecza odpowiednią liczbę miejsc odbywania praktyk i sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

6. Nie jest spełniony warunek określony w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów, zgodnie z którym udział zajęć z przypisanymi punktami ECTS, nie może być mniejszy niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Analiza programu studiów pod kątem oceny poprawności wyznaczenia wartości tego wskaźnika pozwala zauważyć, że do grupy zajęć do wyboru zaliczono praktykę zawodową (36 pkt. ECTS). Budzi to poważne wątpliwości, ponieważ zajęcia *praktyka zawodowa* mają charakter obligatoryjny a student ma jedynie możliwość wyboru miejsca odbywania praktyki.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że do grupy zajęć do wyboru zaliczono praktykę zawodową w wymiarze 24 ECTS z 36 ECTS. Studenci wybierają miejsca praktyk zgodnie ze studiowanymi specjalnościami (sem. VII, VIII, IX, X). Dlatego zajęcia te, podobnie jak specjalności, włączone zostały do zajęć do wyboru. Aby lepiej to zobrazować skorygowano karty zajęć dla praktyk zawodowych, pokazując w nich wyraźnie dwa moduły praktyk zawodowych, które stanowią wybór dla studenta. Karty zajęć dla praktyk zawodowych znajdują się w załączniku nr 2". Uczelnia przedstawiła Tabelę nr 5 - Zajęcia do wyboru.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, jednak nie niwelują one istoty zarzutu. Program studiów na kierunku psychologia w WSB Merito w Warszawie nadal nie umożliwia studentom wyboru zajęć, którym przypisano co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Wnioskodawca podaje, że 36% punktów ECTS stanowią zajęcia do wyboru, w tym: seminarium dyplomowe 30 punktów ECTS, specjalność 56 punktów ECTS i praktyki zawodowe 24 punktów ECTS. Argumentuje, że praktyki zawodowe powiązane są ze specjalnościami, co miałyby stanowić o ich fakultatywności. Należy jednak zaznaczyć, że wybór specjalności uwzględniony jest już w sumarycznej liczbie punktów przypisanych zajęciom do wyboru. Praktyki zawodowe w programie studiów są obligatoryjne, mają przypisane jednolite efekty uczenia się. Samej możliwości wyboru miejsc ich realizowania nie można uznać za spełnienie kryterium określonego w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Liczba punktów przypisanych zajęciom do wyboru wynosi zatem 86, co stanowi 28,7% ogólnej liczby punktów ECTS.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

7. Warunki kwalifikacji na studia przedstawione we wniosku nie zapewniają właściwego doboru kandydatów. W opisie zasad rekrutacji pojawia się niejasne sformułowanie, że „na I rok studiów może być przyjęty kandydat, który w postępowaniu kwalifikacyjnym uzyskał największą liczbę punktów w ramach limitu miejsc oraz przekroczył minimalną liczbę punktów”. Zdanie to sugeruje, że konieczne jest uzyskanie największej liczby punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym by zostać przyjętym na I rok studiów. Nie podana została także wartość minimalnej liczby punktów, która umożliwia przyjęcie na studia. W opisie warunków rekrutacji wskazano także, że „tworzony jest ranking kandydatów (z powodu

określonej liczby miejsc, w tym także praktyk zawodowych). O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń do wypełnienia limitu miejsc oraz liczba punktów z trzech przedmiotów maturalnych: 1) języka polskiego 2) j. angielskiego oraz 3) jednego przedmiotu dodatkowego”. Jednak w następnym akapicie czytamy, że „przy kwalifikacji kandydatów, którzy zdali egzamin maturalny bierze się pod uwagę wyniki z 2 przedmiotów: a) j. polskiego (egzaminu pisemnego); b) biologii lub historii lub geografii (egzaminu pisemnego zdawanego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym lub egzaminu ustnego)”. Informacje zamieszczone w obu akapitach są niespójne i nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić jakie wyniki egzaminu maturalnego są uwzględniane w trakcie rekrutacji na studia.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że dokonano korekty warunków kwalifikacji kandydatów na studia, dzięki czemu kryteria naboru są jasne i jednolite. Zasady rekrutacji rokrocznie określone są uchwałą Senatu. Obecnie obowiązują „Warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024 w Uczelni WSB w Warszawie”. Analogiczna uchwała uwzględni warunki przyjęcia kandydatów na studia psychologia po uzyskaniu przez Uczelnię zgody MEiN na prowadzenie tego kierunku studiów. O przyjęcie na studia psychologia będą mogły ubiegać się osoby posiadające obywatelstwo polskie albo niebędące obywatelami polskimi, które posiadają świadectwo dojrzałości lub zaświadczenie o wynikach z egzaminu maturalnego z poszczególnych zajęć, o których mowa w przepisach o systemie oświaty oraz po spełnieniu warunków określonych w zasadach rekrutacji. Tworzony jest ranking kandydatów (z powodu określonej liczby miejsc, w tym także praktyk zawodowych). O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń do wypełnienia limitu miejsc oraz liczba punktów z trzech przedmiotów maturalnych: 1) języka polskiego, 2) języka angielskiego oraz 3) jednego przedmiotu dodatkowego (biologii lub historii lub geografii). Punkty z przedmiotów maturalnych przeliczane są w następujący sposób:

A. wyniki egzaminów maturalnych („nowa matura”) zostaną przeliczone na punkty kwalifikacyjne według reguły:

- a) 1% z egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym = 1 punkt kwalifikacyjny;
- b) 1% z egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym = 1,5 punktu kwalifikacyjnego;
- c) 1% z egzaminu maturalnego na poziomie klas dwujęzycznych = 2 punkty kwalifikacyjne;
- d) zapis „zwolniony” w części pisemnej egzaminu na świadectwie dojrzałości jest równoznaczny

z najwyższym wynikiem odpowiednio do wybranego poziomu

B. wyniki na świadectwie dojrzałości w trybie starej matury zostaną przeliczone na punkty procentowe, a następnie na punkty kwalifikacyjne, w następujący sposób:

- a) ocena 6 = 100 % = 100 pkt
- b) ocena 5 = 90 % = 90 pkt
- c) ocena 4 = 75 % = 75 pkt
- d) ocena 3 = 50 % = 50 pkt
- e) ocena 2 = 30 % = 30 pkt

Warunkiem przyjęcia kandydata na studia z psychologii jest złożenie kompletu dokumentów rekrutacyjnych, podpisanie umowy o warunkach odpłatności za studia oraz uiszczenie opłaty wpisowej. Kandydat, który złożył komplet wymaganych dokumentów otrzymuje decyzję o przyjęciu na studia, którą wydaje dziekan wydziału, natomiast odwołania kandydaci mogą kierować do rektora. Kandydaci z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami podlegają

tej samej procedurze rekrutacyjnej, co wszyscy kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia, przy wsparciu Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością. Każda sytuacja kandydata ze szczególnymi potrzebami w zakresie postępowania rekrutacyjnego rozpatrywana jest przez BON indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub szczególnych potrzeb.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

8. Uczelnia nie posiada odpowiednio bogatych zasobów bibliotecznych, które pozwalałyby na prawidłowy przebieg procesu kształcenia. W załączniku 5 zamieszczono listę pozycji książkowych z zakresu psychologii, które aktualnie posiada Biblioteka (892 pozycje) oraz listę publikacji w formie elektronicznej dotyczące psychologii (243 e-booki). Znaczna jednak część to pozycje z zakresu nauk społecznych innych niż psychologia (głównie nauki o zarządzaniu i jakości). Nie wskazano w jakiej liczbie poszczególne pozycje będą dostępne studentom. Wnioskodawca deklaruje uzupełnienie księgozbioru o literaturę wskazaną w sylabusach dla wnioskowanego kierunku. Na ten cel zarezerwowano 30 000 złotych. Lista publikacji książkowych, które Wnioskodawca zamierza zakupić została umieszczona w załączniku 5 i obejmuje ona 354 tytuły. Większość literatury podstawowej i uzupełniającej, która pojawia się w sylabusach zajęć została umieszczona na liście do zakupu. Jednak duża jej część to publikacje niedostępne na rynku i trudno ocenić możliwość ich zakupu, nawet w antykwariatach. Oznacza to, że możliwe będzie nabycie co najwyżej pojedynczych egzemplarzy każdej z publikacji. Liczba ta będzie niewystarczająca biorąc pod uwagę planowaną liczbę rekrutowanych studentów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że księgozbiór biblioteki zostanie uzupełniony o tytuły zamieszczone w załączniku nr 5. Pierwotna liczba 66 pozycji została poszerzona o kolejnych 15 tytułów, które po analizie kart zajęć zostały do nich dodane. Każda z nowych pozycji zostanie zakupiona w 5-ciu egzemplarzach. Dodatkowo zamieszczono wykaz książek, o które Uczelnia planuje wzbogacić księgozbiór, a dzięki temu studenci będą mogli rozwinąć swoje zainteresowania w zakresie psychologii. W przypadku publikacji elektronicznych, jednocześnie z wybranego ebooka może korzystać pięciu czytelników. Na mocy porozumienia o współpracy (załącznik nr 6) zawartego 25 sierpnia 2023 r. pomiędzy Uczelnią WSB Merito w Warszawie, a Biblioteką Publiczną w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy, studenci oraz kadra dydaktyczna uczelni mogą korzystać ze wszystkich zasobów, które oferuje biblioteka publiczna oraz czytelnia naukowa znajdująca się w sąsiedztwie uczelni. Dedykowany księgozbiór z zakresu psychologii, dostępny w katalogu to: 5474 tytułów książek, 2878 tytułów poradników, przewodników, publikacji naukowych i dydaktycznych, 108 audiobooków. Ponadto na terenie uczelni, w czytelni biblioteki, studenci mogą korzystać:

- z Cyfrowej wypożyczalni materiałów udostępnianych przez Bibliotekę Narodową Academica, która zawiera ponad 12 tysięcy różnego rodzaju publikacji o tematyce związanej z psychologią, w tym około 600 książek. Zasoby bazy stale się powiększane.

- EBSCO - w bazach z pakietu podstawowego EBSCO można znaleźć bardzo obszerny zasób materiałów dotyczących psychologii w języku angielskim – ponad 3 miliony artykułów, raportów, nagrań itp. (ok 1,5 mln w pełnym dostępie). Ponadto w bazie znaleźć można około 600 tysięcy anglojęzycznych materiałów z zakresu psychologii biznesu czy zarządzania, z 20 których połowa to pełne teksty. Dodatkowo baza zapewnia pełny dostęp do recenzowanych czasopism anglojęzycznych takich jak: Psychology Journal, Psychology Today, Psychological Research, Psychology & Marketing i wiele innych wartościowych tytułów.
- Elsevier Science Direct - Obszerna baza zawierająca ponad 66 tysięcy artykułów z czasopism o tematyce związanej z psychologią, około 7 tysięcy z pełnym dostępem do treści. Zdecydowana większość materiałów w języku angielskim, pojedyncze także po polsku. Zawiera dostęp do pełnych wersji czasopism i serii naukowych, m.in.: Psychology of Learning and Motivation, Advances in Experimental Social Psychology, European Review of Applied Psychology.
- SCOPUS - baza wydawnictwa Elsevier udostępniająca głównie abstrakty i cytowania, w której znaleźć można również pojedyncze artykuły w wolnym dostępie. Ponad 1,5 miliona cytowani dotyczy tematyki związanej z biznesem, w tym 20 tysięcy psychologii w biznesie. Większość materiałów w języku angielskim.
- SpringerLink - pełnotekstowa baza wydawnictwa Springer udostępniająca czasopisma i książki z różnorodnych dziedzin. Jeden z działów poświęcony jest w całości zagadnieniom związanym z psychologią (ponad 280 tysięcy pełnotekstowych materiałów - artykułów, rozdziałów oraz pełnych książek i archiwów czasopism). Większość publikacji dostępnych jest w języku angielskim, część również w języku niemieckim, francuskim oraz włoskim.
- WEB OF SCIENCE - platforma pozwalająca na przeglądanie baz danych tworzonych przez firmę Clarivate Analytics zawierająca cytowania, abstrakty oraz pełne teksty artykułów. Ponad 150 tysięcy dokumentów dotyczy psychologii, z czego ponad 4 tysiące w pełnym dostępie. Baza stale się powiększa. Materiały w języku angielskim.
- Baza wydawnictwa Wiley-Blackwell zawierająca czasopisma i książki z pełnym lub ograniczonym dostępem. Jeden z działów w całości poświęcony jest psychologii, w tym takim zagadnieniom jak psychologia ogólna, stosowana, kliniczna, poznawcza, społeczna, rozwojowa i wiele innych. Udostępnia pełne archiwa ponad stu tytułów czasopism podejmujących tematykę edukacyjną, np.: Applied Cognitive Psychology, Applied Psychology, Clinical Psychology & Psychotherapy, Clinical Psychology: Science and Practice, European Journal of Social Psychology. A także wiele książek oraz podręczników tego wydawnictwa. Publikacje w języku angielskim.
- ProQuest - pełnotekstowa baza zawierająca około 380 tysięcy materiałów o tematyce dotyczącej psychologii w języku angielskim oraz około 156 w języku polskim, m.in. artykuły z czasopism branżowych i naukowych a także raporty itp. Ponadto baza udostępnia pełne archiwa czasopism, takich jak: Industrial and Organizational Psychology, Journal of Business and Psychology, Journal of Managerial Psychology, Journal of Organizational Psychology, The Journal of Social Psychology, Psychology Today i wiele podobnych tytułów dziedzinowych.

Studenci kierunku psychologii mogą również korzystać z materiałów i publikacji z zakresu psychologii w ogólnodostępnych bazach:

- BazEkon - baza bibliograficzno-pełnotekstowa zawierająca około 300 artykułów z zakresu psychologii edukacji, wiele w pełnym dostępie, np. archiwum czasopisma Psychologia Ekonomiczna.
- BazHum - baza bibliograficzno-pełnotekstowa z zakresu nauk humanistycznych. W wolnym dostępie znajduje się 95 artykułów z zakresu psychologii oraz archiwum 284 czasopism, np.: Acta Universitatis Lodzensis. Folia Psychologia, Studia Psychologica.

DOAB - katalog książek w wolnym dostępie zawierający 117 tytułów ebooków z psychologii w różnych językach: angielskim, hiszpańskim, niemieckim. Około 600 tysięcy anglojęzycznych materiałów z zakresu psychologii biznesu czy zarządzania, z których połowa to pełne teksty. Dodatkowo baza zapewnia pełny dostęp do recenzowanych czasopism anglojęzycznych takich jak: Psychology Journal, Psychology Today, Psychological Research, Psychology & Marketing i wiele innych wartościowych tytułów.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy zarzutów 1, 2, 3 i 6 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 706/2023 z dnia 7 września 2023 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uczelni WSB Merito w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski